

י"ז אלול תשע"ה
01 ספטמבר 2015

למנהלי בתי הספר התיכוניים,

שלום רב,

נהלים להתאמות בדרכי היבחנות לתלמידים עם לקויות למידה והפרעות קשב לשנה"ל תשע"ו (כיתות י'-יב')

במהלך שנת הלימודים תשע"ה התקיימו דיונים בין משרד החינוך לארגון המורים בנוגע להפחתת העומס בתהליכים הבית ספריים הנדרשים לשם מתן התאמות לתלמידים לקויי למידה. הסדרה זו כוללת:

- הפחתה במספר המבחנים וחוות דעת המורים שבית ספר צריך לצרף בבקשה להתאמות בהבחנות במקצועות רבי מלל. (2 במקום 3).
 - הגדרת ההתאמות בדרכי הבחנות ללא צורך באבחון. (הארכת זמן, שעתוק, הגדלת שאלון הבחינה).
 - הפחתה במידע הנדרש מבית הספר לצורך הכנת התיקים - כל הנספחים שונו וקוצרו – המידע הנדרש הופחת, תוך שמירה על מידע מקצועי.
 - העמדת כלים המסייעים באופן נהיר ופשוט באיתור קשיי התלמידים. (נספחים א'-ג').
 - ריכוז ההתאמות- התקבלה החלטה שיועצות חינוכיות לא תהינה אחראיות על הכנת התיקים לוועדות. היועצות תעסוקנה בפן הרגשי של תלמידים לקוי למידה. הוחלט על מינוי רכז התאמות בכל בתי הספר. הרכז יסתייע בעבודתו באנשי צוות רבים ובהם: מחנכים, מורים מקצועיים, יועצים, פסיכולוג בית הספר במידת האפשר ובעלי תפקידים נוספים המכירים את התלמידים.
 - חידוד ההנחיות הייחודיות לכל אחת מהשכבות י'-י"ב נכתב נספח קצר לתלמידי כיתה י"ב שזקוקים להרחבת ההתאמות במקצועות רבי מלל באופן גורף, ללא צורך בהכנת תיק עבור התלמיד. הקראה במתמטיקה- לא תיכלל ב – 10% שבסמכות ביה"ס כאשר לתלמיד אושרה הבחנות בע"פ. (במטרה לאפשר מרחב החלטה גדול יותר).
- בנוסף, בימים אלה שוקד המשרד בוועדת היגוי רחבה ותתי וועדות, לקראת גיבוש מתווה בנושא הטיפול בתלמידים עם לקויות למידה והפרעות קשב לעשור הבא.
- המהלכים לקידום למידה משמעותית ולגיוון בדרכי ההערכה, שהתקיימו בשנה"ל תשע"ה בכל המחוזות, ברחבי הארץ, אפשר לצוותים החינוכיים בבתי הספר התבוננות והיכרות מעמיקה יותר עם תלמידי בתי הספר ובכלל זה תלמידים עם לקויות למידה.
- המידע שנאסף באמצעות הליך זה, סייע בבחירת חלופות שאפשרו לתלמידים לבטא את ידיעותיהם מבלי שיעלה צורך להפנותם לדיון בוועדה המחוזית.

מדינת ישראל
משרד החינוך
המינהל הפדגוגי
שרות פסיכולוגי ייעוצי
אגף לקויות למידה והפרעות קשב

במסגרת ההיערכות של בית הספר בנושא לקויי למידה, הכוללת: תהליכי איתור ואבחון, תהליכי התערבות חינוכית וטיפול בבקשות תלמידים להתאמות, יש להתייחס לכל השותפים בתהליך זה: מורים, צוות מקצועי, תלמידים, הורים ולראות בהליך זה חלק מתהליך חינוכי רחב.

במקרים בהם, למרות ההתערבות בדרכי הלמידה של התלמיד, עולה צורך בהגשה לוועדה המחוזית, בית הספר ינהג על-פי חוזר האגף ללקויות למידה, כפי שהתפרסם ב-25.03.15.

רציב קישור לאתר שפ"י בו ניתן למצוא את חוזר תשע"ה מיום 25.3.15 וכן את הנספחים העדכניים לשנת הלימודים הנוכחית- תשע"ו.

<http://cms.education.gov.il/EducationCMS/Units/Shefi/LikuyeyLemida/hatamotTashaa.htm>

צוות המדריכים של האגף ללקויות למידה והפרעות קשב, יעמוד לרשותכם בכל עת.

בברכת שנה טובה ומבורכת,

לילי טלדן
מפקחת, ממונה על מערך תהליכי
אבחון והתאמות

דני ז'ורנו
מנהלת האגף ללקויות למידה
והפרעות קשב שפ"י

לוט:

התאמות בדרכי היבחנות לתלמידים עם לקויות למידה הלומדים בכיתה י' - יב' - שנה"ל תשע"ו
הנחיות ולו"ז.

נספחים

העתק:

גבי מיכל כהן, המנהלת הכללית של משרד החינוך
מר אריאל לוי, סמנכ"ל בכיר ומנהל המינהל הפדגוגי
גבי דליה פניג, מ"מ יו"ר המזכירות הפדגוגית ומנהלת אגף א' לפיתוח פדגוגי
מנהלי מחוזות
מר רן ארז, יו"ר ארגון המורים
גבי חנה שדמי, מנהלת אגף א' שפ"י
גבי דסי בארי, מנהלת האגף א' לחינוך על-יסודי
דרי משה דקלו, מנהל אגף בכיר (בחינות)
דרי עופר רימון, מנהל המינהל למדע וטכנולוגיה ומינהל תקשוב ומערכות מידע
דרי סער הראל, מנהל אגף א' (חינוך ילדים ונוער בסיכון)
גבי רחלי אברמזון, מנהלת האגף לחינוך מיוחד
דרי חגית מאיר, יו"ר ועדת ערעורים
מר גרשון כהן, מנהל אגף טכנולוגיה
מפמ"רים
דרי חוה פרידמן, מנהלת אגף פסיכולוגיה, שפ"י
גבי אלה אלגריסי, מנהלת אגף יעוץ, שפ"י
גבי דבורה ראנד, מנהלת חטיבה יישומים בחינוך
יושבי ראש ועדות מחוזיות
יושבי ראש ועדות התאמה מחוזיות
מר צביקה יערי, רכז פורום אבחון ולקויות למידה - אגף פסיכולוגיה
מדריכים מחוזיים בתחום לקויות למידה

נהלים להתאמות בבחינות בגרות כיתות י'-יב'

לשנה"ל תשע"ו

תוכן העניינים:

1. תנאים להגשת בקשה לוועדה המחוזית.
2. הנחיות להגשת בקשות להתאמות לוועדות התאמה מחוזיות (כיתות י'-יב').
3. לוי"ז להגשת בקשות לוועדות התאמה מחוזיות.
4. תרשים זרימה - התאמות בדרכי הבחנות תשע"ו.
5. נספח 16 - בקשה לרבי מלל גורף לתלמידי כיתה יב' (שלהם אישור אחד לפחות).
5. נספח 8 (ועדת ערר) – שימו לב, חל שינוי בנספח זה.

1. תנאים להגשת בקשה לוועדה המחוזית:

תזכורת!

- את כל הבקשות להתאמות עבור תלמיד – יש להגיש במועד אחד בלבד!
- הגשה זו תקל על בית הספר בבניית לוי"ז בגרויות לתלמידים לקויי למידה, שכן כל תשובות הוועדה יהיו במועד אחד ומראש, ותמנע עומס של הגשה חוזרת ונשנית של כל תיק מחדש מספר פעמים.
- ולכן לא ניתן להגיש חלקי בקשות - לפיכך, יש להגיש בקשה עבור תלמיד לוועדה המחוזית בתנאי שהמידע שנאסף אודות תפקודו, מספק וכולל את כל העדויות הנחוצות לתמיכה בבקשה הכוללת. לכן, יש לוודא שכל בקשה עבור תלמיד מוגשת במלואה, לכל ההתאמות הנדרשות עבורו, עד תום כיתה יב'. בנוסף, יש לצרף גיליון ציונים, סיום כיתה ט' + י'.
- יש לזכור כי קיימת שונות טבעית ביכולות ובהישגים של תלמידים ולתת את הדעת על כך כי בספרות המחקרית אחוז תלמידים המוגדרים כבעלי לקויות למידה, בדרגות חומרה שונות, נע בין 5%-15% (אחוז זה כולל את כל ההתאמות ברמה 1+2+3 וגם את התלמידים הנמצאים במסגרות מיוחדות ואת כל סוגי ההתאמות). מומלץ לבדוק את כמות ההתאמות המוגשת על ידי בית הספר ביחס לנתון זה.

2. הנחיות להגשת בקשות להתאמות לועדות התאמה מחוזיות (כיתות י'-יב'):

א. הנחיות לתלמידי כיתה יב', תשע"ו –

1. תלמידים שהוגשו לוועדה המחוזית ואושרה (ראה סעיף 3) להם הבקשה להבחנות ברמה 3 במקצועות רבי-מלל, לפחות במקצוע אחד – ניתן לבקש עבורם אישור גורף להבחנות ברבי-מלל (במידה והוחלט בוועדה הבית-ספרית כי התאמה זו נחוצה) ללא צורך בהכנת תיק לועדות (פירוט בהמשך).

2. יש לשים דגש לתלמידים שלא נבחנו בהיותם בכיתה יא' במקצועות רבי-מלל נוספים. הוועדה הבית ספרית מתבקשת לערוך דיון מקצועי ומעמיק לבדיקת יעילות ורלבנטיות ההתאמה המבוקשת. אם ההתאמה נידונה בתשע"ה על-ידי הוועדה הבית ספרית ואושרה, אך התלמיד לא ניצל זאת, יש מקום לשאול שאלות בדבר הנחיצות.

3. התאמות שאושרו באופן זמני יהיו רלבנטיות בתנאי שהיו בתוקף בעת הוצאת החוזר בשנה"ל תשע"ה (כלומר, לפחות עד ה-23.2.15). בקשות שאושרו זמנית ופג תוקפן לפני תאריך זה – יוחזרו לדיון בוועדה שנתנה את האישור (מחוזית/ערר/חריגים).
בכל מקרה של ספק בדבר תקפות האישור מומלץ לפנות ליו"ר הוועדה המחוזית בכל מחוז.

4. בקשות לאישור גורף ברבי-מלל יש להגיש בהתאם לתאריכים הנקובים, על גבי נספח 16 (רצ"ב)

5. תלמידים חדשים ומקצועות מדעיים, אנגלית ולשון – לא חל שינוי.

ב. הנחיות לתלמידי כיתה יא', תשע"ו –

אין שינוי בנוהל הגשת הבקשות לועדות התאמה מחוזיות.
ניתן להגיש את הבקשות בשני מועדים נוספים על פי המפורט בהמשך (לוי"ז).
נספחים עדכניים נמצאים באתר שפ"י בלינק המצורף:

<http://cms.education.gov.il/EducationCMS/Units/Shefi/LikuyeyLemida/hatamotTashaa.htm>

ג. הנחיות לתלמידי כיתה י', תשע"ו –

1. אין שינוי בנוהל הגשת הבקשות לועדות משנת הלימודים הקודמת.

מדינת ישראל
משרד החינוך
המינהל הפדגוגי
שרות פסיכולוגי ייעוצי
אגף לקיויות למידה והפרעות קשב

לאורך השנה יש לערוך התערבות עם תלמידים לקויי למידה, הכוללת היכרות ארוכה ומשמעותית, שהות להתנסויות מגוונות בדרכי הלמידה והערכה עבורם. לקראת סוף שנה"ל תערך התבוננות נוספת על-ידי הוועדה הבית ספרית על כל התהליכים שהתרחשו במהלך השנה עם התלמידים בעלי לקויות למידה ויישקל הצורך בהתאמות בדרכי הבחנות עבורם.

במידת הצורך, יש להגיש בקשות להתאמות ברמה 3 לוועדה המחוזית על-פי הנהלים ועל גבי נספחי תשע"ו בלבד המופיעים באתר שפ"י ובלניק שלעיל ועל-פי הלוי"ז המפורט בהמשך.

2. כל בית ספר יגיש בקשותיו לוועדה בשני קלסרים נפרדים. (זאת על מנת לאפשר לוועדה דיון והחזרת תשובות עפ"י הדחיפות).

א. תלמידים הניגשים לבחינות הבגרות במועד חורף תשע"ז.

ב. תלמידים הניגשים לבחינות הבגרות במועד קיץ תשע"ז.

ג. הקראה במתמטיקה לתלמידי כיתה י'- יא' תשע"ו –

תלמיד שבקשתו להבחנות בע"פ במקצועות רבי מלל אושרה ע"י הוועדה המחוזית, יהיה זכאי לאישור הבקשה להקראה במתמטיקה ע"י המועצה הפדגוגית של בית הספר לאחר שהוכחה נחיצות ההתאמה. זאת מבלי שייכלל ב – 10% שבסמכות ביה"ס לאשר.

3. לו"ז להגשת בקשות לוועדות התאמה מחוזיות:

א. כיתות יא-יב' – תשע"ו: ככלל אין שינויים בנוהל הגשת בקשות לוועדות התאמה מחוזיות.

מועד חורף:

- מועדי הגשת בקשות לוועדות המחוזיות עד ל- **11 באוקטובר 2015** (כ"ח בתשרי, תשע"ו).
- החזרת תשובות מהוועדה המחוזית לבתי הספר עד ה- **22 בנובמבר 2015** (י' בכסלו, תשע"ו).

מועד קיץ:

- מועדי הגשת בקשות לוועדות המחוזיות מה- **21 בדצמבר 2015** (ט' בטבת, תשע"ו) עד ל- **3 בינואר 2016** (כ"ב בטבת, תשע"ו).
- החזרת תשובות מהוועדה המחוזית לבתי הספר עד ה- **1 במרץ 2016** (כ"א באדר א', תשע"ו).

ב. שכבה י' – תשע"ו:

1. יתקיים מועד אחד בלב להגשת כל הבקשות:

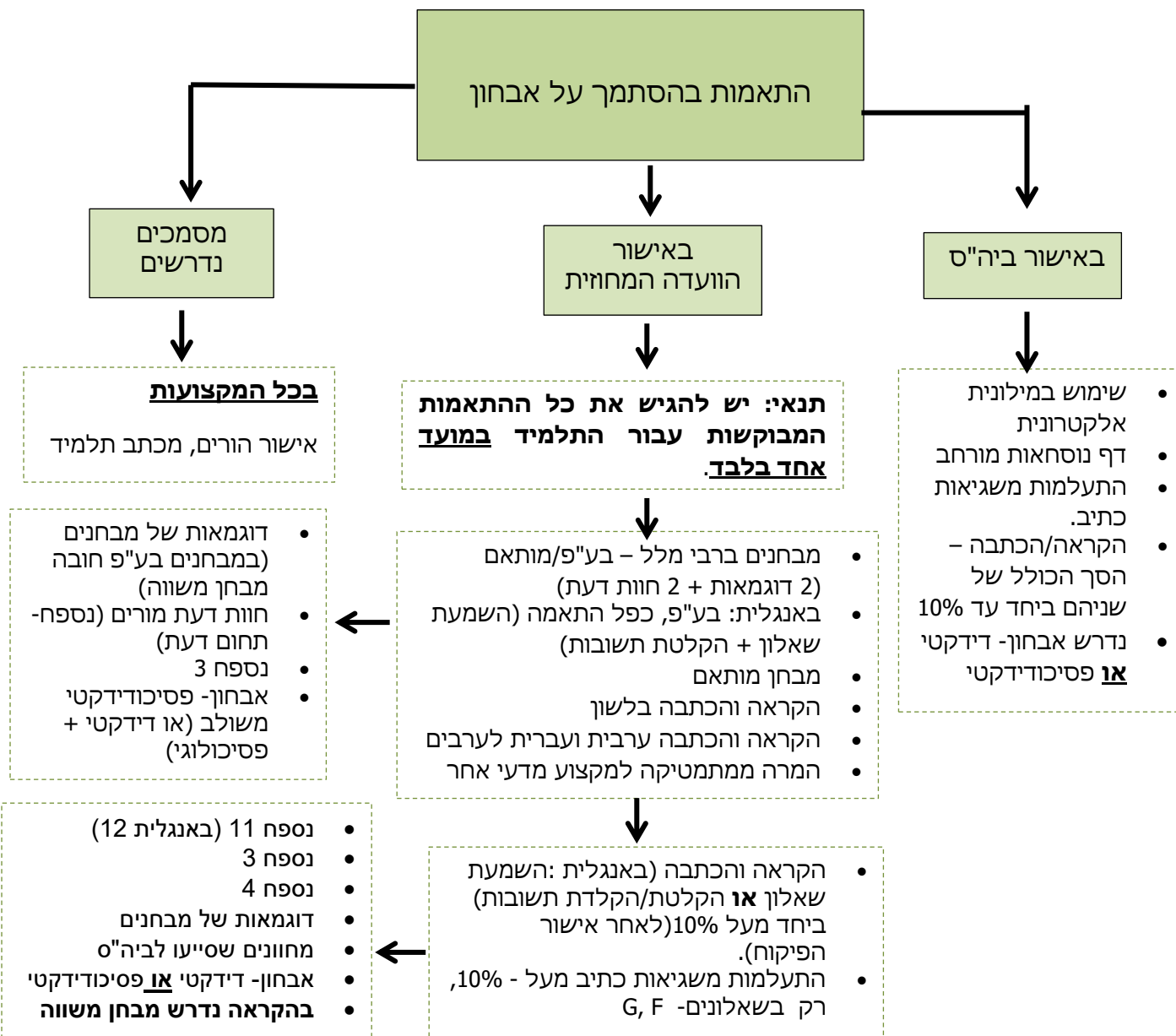
- הגשת הבקשות עד ל- **10 בספטמבר 2016** (ז' באלול, תשע"ו).
- החזרת תשובות מהוועדה המחוזית עד ה- **15 בדצמבר 2016** (ט"ו בכסלו, תשע"ז).

2. מועד חריג: (לו"ז יפורסם בחוזר תשע"ז)

- א. מיועד לתלמידים שבקשתם לא נידונה בוועדה המחוזית והוחזרה לבית הספר להמשך טיפול.
- ב. מקרים חריגים בלבד.

3. בקשה להמרה ממתמטיקה למקצוע מדעי אחר, לתלמידים בעלי דיסקלקוליה חמורה – ניתן להגיש בתחילת שנת הלימודים תשע"ו עפ"י הלו"ז של תלמידי כיתה יא'-יב'. (ראה סעיף 3 בעמוד זה).

4. תרשים זרימה – התאמות בדרכי הבחנות
 כיתות י' עד יא' - תשע"ו

פנייה לוועדה המחוזית לאישור התאמות במקצועות רבי-מלל באופן גורף לתלמידי כיתה יב' בשנת הלימודים תשע"ו בלבד.

<u>שם בית הספר:</u>	<u>סמל מוסד:</u>	<u>ישוב:</u>	<u>טלפון:</u>
---------------------	------------------	--------------	---------------

הבקשה לזכאות להבחנות עם התאמות ברמה 3 במקצועות רבי-מלל באופן גורף הינה בתנאי:

- לתלמיד אישור תקף מהוועדה (מחוזית/ערר/חריגים) לפחות במקצוע רב-מלל אחד. אישור תקף הינו:
 - מי שקיבל אישור קבוע מהוועדה המחוזית.
 - אישור ועדת ערר באופן קבוע
 - אישור ועדת חריגים באופן קבוע
 - אישור זמני – בתנאי שהיה בתוקף בעת הוצאת חוזר הנהלים (23.2.15). כל אישור שניתן באופן זמני לפני ה-23.2.15 יש להפנות שנית בהתאם לגורם שאישר את ההתאמות.
- התקיים דיון במועצה הפדגוגית של בית הספר בהסתמך על חומרים המגבים את הבקשה והתקבלה החלטה על נחיצות ויעילות ההתאמה עבור התלמיד.

אנא מלאו את הטבלה:

<u>סמן V במקום הנכון וציין תוקף אישור מדויק</u>			<u>פרטי תלמיד</u>		
<u>תוקף האישור</u>	<u>בקשה לאיחוד רב-מלל גורף מותאם</u>	<u>בקשה לאיחוד רבי-מלל גורף בע"פ</u>	<u>כיתה</u>	<u>ת"ז</u>	<u>שם התלמיד</u>

שם ממלא הטופס: _____ מס' נייד: _____ חתימת מנהל/ת ביה"ס: _____